

نکات لازم برای تایپ موثر و مناسب در پایان‌نامه و سمینارها

۱. در تایپ و املا صحیح کلمات دقت نمایید.
۲. توصیه می‌شود همیشه قبل از ارسال متن پایان‌نامه یا سمینار به استاد راهنما یا چاپ آن، کارتان را به یک ویراستار ادبی (رشته ادبیات فارسی) نشان دهید تا کلمات و جملات شما به فارسی صحیح برگردان شوند.
۳. دقت در موارد زیر

غلط	درست
۱. رعایت فاصله‌ی مناسب (نه کم و نه زیاد) بین کلمات مستقل. بدون استثناء بین همه‌ی کلمات حتی کلمات ربطی (و، از، به، که، با، تا، و غیره) یک فاصله گذاشته شود:	
هوا سرد و برفی است.	هوا سرد و برفی است. / هواسرد و برفی است.
۲. رعایت فاصله‌ی مجازی یا نیم‌فاصله بین کلمات مرکب (با کمک Ctrl+Space به شرط تعریف آن در قسمت Insert Symbols و Special Characters و No-Width Optional Break و Shortcut Key):	
می‌شود / می‌توان / کتاب‌ها / ریشه‌ها / جوانه‌زنی / آنتی‌بیوتیک / ساقه‌چه / پایان‌نامه / رضا احمدی‌ثانی	می‌شود / می‌توان / کتاب‌ها / ریشه‌ها / جوانه‌زنی / آنتی‌بیوتیک / ساقه‌چه / پایان‌نامه / رضا احمدی‌ثانی
۳. بعد از هر جمله‌ای نقطه، نقطه ویرگول، ویرگول، علامت تعجب یا علامت سوال گذاشته می‌شود. دقت کنید که قبل از این این علائم نباید فاصله گذاشته شود و لذا این علائم به جمله می‌چسبند. ولی پس از آنها باید یک فاصله ایجاد شود.	
هوا گرم است، به خانه برویم.	هوا گرم است، به خانه برویم.
حشره سه بخش دارد: سر، سینه، شکم.	حشره سه بخش دارد: سر، سینه، شکم.
حشره سه بخش دارد: سر، سینه، شکم.	حشره سه بخش دارد: سر، سینه، شکم.
۴. الف- قبل از باز شدن علامت پرانتز، گیومه، نقل قول، ابرو و کروشه یک فاصله ایجاد می‌شود ولی کلمه‌ی بعد از آن به آن می‌چسبد یعنی فاصله‌ای وجود ندارد.	
۵. ب- بعد از بسته شدن علامت پرانتز، گیومه، نقل قول، ابرو و کروشه یک فاصله ایجاد می‌شود	

ولی کلمه‌ی قبل از آن به آن می‌چسبد یعنی فاصله‌ای وجود ندارد.	
علی «پدر حسن» دیروز به سفر رفت.	علی «پدر حسن» دیروز به سفر رفت.
علی «پدر حسن» دیروز به سفر رفت.	علی «پدر حسن» دیروز به سفر رفت.
علی (پدر حسن) دیروز به سفر رفت.	علی (پدر حسن) دیروز به سفر رفت.
<p>۶. ترجیحاً از به کارگیری کلمات انگلیسی در متن فارسی استفاده نکنید و به جای آن از Footnote بهره بگیرید. ولی در صورت لزوم، موقع درج یک کلمه انگلیسی در بین متن فارسی، ابتدا بعد از کلمه‌ای که قرار است کلمه انگلیسی درج شود یک فاصله‌ی به فارسی بگذارید، سپس زبان تایپ را انگلیسی کنید و کلمه‌ی انگلیسی را تایپ کنید. دقت شود پس از تایپ آخرین حرف در کلمه انگلیسی به هیچ عنوان به همان زبان فاصله ایجاد نکنید. آنگاه زبان تایپ را فارسی کرده، ابتدا یک فاصله به این زبان درج کنید و ادامه‌ی متن فارسی را تایپ نمایید.</p>	
آقای Bernard به سفر رفت.	آقای Bernard به سفر رفت. (توجه: فاصله‌ای که در دو طرف Bernard تایپ شده است به زبان فارسی هستند.)

۴. نحوه‌ی درج برخی علائم که معمولاً بر روی صفحه کلیدها وجود ندارند:

- ویرگول (،) ← (Shift+T)
- نقطه ویرگول (؛) ← (Shift+Y)
- گیومه (« و ») ← (Shift+K و Shift+L)
- َ (فتحه) ← Shift+A
- ُ (ضمّه) ← Shift+S
- ِ (کسره) ← Shift+D
- ً (تنوین فتحه) ← Shift+Q
- ٌ (تنوین ضمّه) ← Shift+W

• **Shift+E ← (تنوین کسره)**

۵. برای قرار دادن همزه، از کلیدهای ترکیبی زیر استفاده کنید:

• **Shift+N ←** أ (الف به همراه همزه در بالا)

• **Shift+B ←** إ (الف به همراه همزه در پایین)

• **M ←** ئ (همزه بر روی "ی")

• **Shift+M ←** ء (همزه در کنار حرف)

• ایجاد کشش در کلمه **Shift+J ←** (مثال: توانا ← توانا)

۶. برای ترازبندی یک خط بدون اینکه یک پاراگراف جدید ایجاد کنید (یعنی به جای استفاده از دکمه‌ی Enter) از دکمه‌های Shift+Enter استفاده شود.

مثال: **الف.** به هر حال این راهنما به درد افرادی می‌خورد که بخواهند تایپ فارسی انجام دهند. لذا موارد زیادی را باید مد نظر قرار گیرد.

ب. به هر حال این راهنما به درد افرادی می‌خورد که بخواهند تایپ فارسی انجام دهند. لذا موارد زیادی را باید مد نظر قرار گیرد.

توجه: در جمله‌ی دوم (ب)، بعد از کلمه‌ی "تایپ فارسی" از Shift+Enter استفاده شده است. در این حالت تنها خط مورد نظر شکسته است و لذا دقت داشته باشید که پاراگراف جدیدی ایجاد نشده است (پاراگراف جدید تنها با زدن دکمه‌ی Enter به وجود می‌آید).

۷. سبک (Style) متن درون جداول طوری باشد که فاصله‌ی بین خطوط ۱ (Single) باشد و گرنه ریخت جدول به هم خواهد ریخت و فاصله‌های بی‌موردی در آن ایجاد خواهند شد.

۸. جداول و تصاویر و توضیح بالا یا پایین آنها را وسط چین کنید.

۹. اگر قصد دارید که فهرست مطالب را در ابتدای فایل‌تان داشته باشید، لازم است که از سبک‌های Heading برای عناوین موجود در متن استفاده کنید، در غیر این صورت تهیه فهرست کار دشواری خواهد بود.

۱۰. اگر قصد دارید که فهرست جداول و یا فهرست تصاویر پایان‌نامه را در ابتدای فایل‌تان داشته باشید، لازم است که از Insert Caption برای توضیح جدول یا شکل استفاده کنید، در غیر این صورت تهیه فهرست کار دشواری خواهد بود.

۱۱. نمودارهای لازم را ترجیحاً در نرم‌افزار اکسل آماده کنید. نمودارها باید سیاه و سفید تهیه شوند و از Patterns برای ایجاد تفاوت بین ستون‌ها استفاده کنید. اگر نمودار شما حاصل میانگین یک سری از اعداد است، خطای معیار (Standard Error) آن را به دست آورده و از Error Bars روی هر ستون استفاده نمایید.

توضیحات کامل‌تر در کتاب زیر موجود است:

کاربرد کامپیوتر در نگارش‌های علمی و پایان‌نامه، نگارش دکتر محمدرضا واعظی‌کاخکی، انتشارات مرنديز، مشهد.